

ගංගාමාල ජාතකය

තවද අප්‍රතිවාදීවූ සර්වඥයන් වහන්සේ ජේතවනාරමයෙහි වැඩ වසන සමයෙහි පෙහෙවස් රැකී උපාසකයෙකු අරභයා මේ ජාතකය දක්වන ලදී.

ඒ කෙසේද යත්

එක් උපාසකයෙක් පෙහෙවස් රැක සර්වඥයන් වහන්සේලග බණ අස අසා උන්නාහ, සර්වඥයන් වහන්සේ පෙර උත්තමයෝ යන්තම් වේලෙකත් පෙහෙවස් රැකකෝ වේදැයි වදාරා ආරාධිත සර්වඥයන් වහන්සේ ඉකුත් වත් දක්වා වදාළ සේක.

ඒ කෙසේද යත්

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බ්‍රහ්මදත්ත නම් රජ්ජුරු කෙණෙකුත් රාජ්ජ්‍ය පාලනය කරණ සමයෙහි ඒ නුවර සුවිපරිවාර නම් සිටාන කෙණෙක් ඇත්තාහ. උන්ගේ පරිවාරත් තමනුත් නිරන්තරයෙන් පන්සිල් රකිණාහ. පෝය. අටසිල් රැක යටත් පිරිසෙයින් බැල මෙහෙකරන්නන් දව්වාත් පන්සිල් රකුවයි පන්සිල් රක්වන්නාහ. එසමයේදී බෝධිසත්වයෝ එක්තරා දුක්පත් කුලයක ඉපද ඉත බඩ පැදගන්නා විවරකුත් නැතිව දවසරින්නාහු සුවිපරිවාර සිටානන්ගේ ගෙයි බැලමෙහෙ කරන්නාටයයි කියා ආවාහ. සිටානෝත් බෝධිසත්වයන් දෑක කුමට අවුදැයි විචාරා බැලමෙහෙකරන්නට ආම් කී කල්හි සිටානෝ බෝධිසත්වයන් දෑක උවමනා කෙනෙකැයි පන්සිල් රකුවයි නොකියාම මේ බැලමෙහෙ දෙවයි විධාන කළාහ. බෝධිසත්වයෝ එතැන් පටන් බැලත් ඇරගෙන මෙවර කරන්නාහ. එක් දවසක් සිටානෝ තමන්ගේ ගෙට විධාන කරන්නාහු ස්වාමිනී හෙට අටවක පෝයය. වේලාපසම බත් පිස කා අවසර ඇමදෙනාම පෙහෙවස් රකුවයි කියා විධාන කළාහ, බෝධි සත්වයෝ එබස් නොඇසූහ. උදැසනක් සේම තමන් කර්මාන්ත කරන මේබිමට ගොස් කර්මාන්ත කරන්නාහ, සිටානෝත් බෝධිසත්වයන් නොදෑක එම්බල බැල මෙහෙකරන තැනැත්තන් දුටුයේ නැතැයි කියා උන්ට බත් තබවයි කියා බත්තුබුහ. බෝධිසත්වයෝ මෙතෙක් දවස් මේ වෙලාවට මේ ගෙයි කන බොන අරගල බොහෝව තිබෙයි අද අරගලයකුත් නැතිව කන බොන කෙනෙකුත් නැතිව ඉන්ටකාරනා කිම්දැයි විචාළාහ. බත්ලන කෙළී කියන්නී අද අටවක පෝය හෙයින් ඇමදෙනාම පේවුය. එසේ හෙයින් වේලපසම කා බී පෙහෙවස් රකිනාහයි කීව, බෝධිසත්වයෝ එපවත් අසා මේ වේලාවට පෝය ඇද්දැයි විචාරා රැ කිස්පැය පෝය ඇතැයි යනු අසා සුවිමහපරිවාර සිටානන් කරා ගොසින් මම පෙහෙවස් රැකීම්බි මා පෙහෙකරවා එව මැනවයි සිටානන් අතින් අටසිල් ඇරගෙන පේවස් ඉටාගෙන වැදඹන්නාහ, දාවඑත් බත් නොකන හෙයින් රැ මධ්‍යම රාත්‍රී වෙලාවට හසිලාකනම් රූජාවෙක් පහරින්ටවන, සිටානෝ එපවත් අසා මා හා විලද හා සකිරා එල ගිතෙල් අනුභව කරවයි ගෙනගියාහ. බෝධිසත්වයෝ මා දුකසේ රකිනා ගිලය අර්ධ දවසක මා සමාදන්වූයේය. මම මේ ඇම අනුභව නොකරමී නොකළාහ. රූජාවත් තරකොට ගත්ටවන, සිටානෝත් චුතවන අවස්ථා හෙයින් විචියෙහි සිලය වාපුභාව බරණැස් රජ්ජුරුවෝ පසුව දවස් මහත්වූ සේනාවාහනයෙන් හා මහත්වූ එශ්වරයෙන් නුවරට පිටත්වූවාහ. බෝධිසත්වයෝ රජ්ජුරුවන්ගේ ඵෙශ්වරයව දෑක එහි ලොහ ඉපදවූහ. එකෂණයෙහි ප්‍රාණය නිරුද්ධ විය. වුති සුද්ධව ප්‍රාණය නිරුද්ධ වූවා සමග අගමෙහෙසුන් බිසවුන් කුස පිළිසිද ගත්තාහු දස එකඩමසකින් වැලූවාහ. ඒ කුමාරයන්ට නම් තබන්නාහු උදය කුමාරයෝයයි නම් තුබූහ. ඒ රජකුමාරයන් වැඩිවිය පැමිණ පියානන්ගේ ඇවෑමෙන් රාජ්‍යයට පැමිණියාහ, එක් දවසක් මතුමාල්තෙලෙහි හිඳ තමන්වහන්සේ කළාටු පින් දෑක මෙසේවූකුගලයක් කොට මෙසේවූ ඵෙශ්වරයයක් ලදිම් උදන් අනා ඉන්නාසේක. ඒ නුවර උතුරුදිග දොරටුපාලයා රත්‍රන් සතරවියටත් උපායගත දකුණුදිග දොරටුපාලයාගේ අඹුත් එසේම රත්‍රන් සතරවියටත් සොයාගෙන උතුරු දිග වාසල පව්වේ වලත් කැණ නිධාන කළාහ. එක් දවසක් නුවර උත්සව කෙළියෙක් ඇතිවිය. එවිට අඹුකියන්නී නුඹ වහන්සේ අත යම් වස්තුවෙක් ඇත්නම් ඇරගෙන විකොට උත්සව කෙළී කෙළමිහයි කිහ. එවිට දොරටුපාලයා උතුරුදිග දොරටුවේ රත්‍රන් සතර විය. වෙක් නිධාන කෙළමී ඒ ගෙණෙන්නටයෙමියි කණ මල්ගන්වාගෙන දොළොස් ගව්වක් දිග පලල ඇති නුවර හෙයින් වහ වහා යන්නේය. රජ්ජුරුවෝ මතු මාල්තෙලෙහි උන්නාහුය. දොරටුපාලයා කන මල්ගන්වාගෙන යන්නාහු දෑක රජ්ජුරුවෝ සිතන්නාහු මෙසේවූ තද අවිචේ කකියාගිය වැල්ලේ දොළොස් ගව්වක් සමාධිව කිසි ආයසයක් නැති කෙණෙකුත් මෙන් යන්නේය. මා මු අතින් විචාරන්ට උවමැනවැයි ලග සිටි පුරුෂයෙකු කැඳවාගෙන මල් ගන්වා ගෙන සමාධි සමාධිව යන්නේය. ඒ පුරුෂයා කැඳවාගෙන එවයි කියා යැවූහ. ඒ පුරුෂයාත් ගොසින් දොරටුපාලයාට කියන්නේ ස්වාමී තොප කැන්දුසේකැයි කිය. එවිට දොරටුපාලයා කියන්නේ ස්වාමී කුමට කැන්දුසේකැයි කියා එසේදවූවත් ඒ ගිය පුරුෂයා කැඳවාගෙන අවුත් රජ්ජුරුවන්ට පැය. රජ්ජුරුවෝත් දොරටුපාලයා දෑක එම්බල දොරටුපාලය තෝ ඉතා රත්ව ගියාටු භූමියෙහි කකියන වැල්ලේ පය බිම ඔබාගත් නොහැකි මගයන්නාවූ තෝ හී කිය කියා

සමාධි සමාධිව කණ මල් එල්වාගෙන යන්නේය, තට කවර සමාධියකින් පිණ පිණා යන්නෙහිදැයි විවාලාහ. එවිට දොරටුපාලයා කියන්නේ ස්වාමීනි භාර්යාව උත්සව කෙළියක් කෙළමිහයි කිව, එසේ හෙයින් මාගේ නිධානයෙක් දකුණු දිග දොරටුව කෙරේය. ඒ ඇරගෙන එන නිසායෙමි කීහ. පණස් දහසකට අද්දැයි විවාලාහ, එහෙත් නැතැයි කීහ. එසේ කල සතළිස් දහසකට ඇද්දැයි කීහ. එසේත් නැතැයි කීය. තිස් දහසකට විසි දහසකට ඇද්ද දස දහසකට ඇද්ද පන්දහසකට ඇද්දැයි විවාලාහ. එසේත් නැතැයි කීය, ක්‍රමයෙන් විවාරා දහසකට ඇද්දැයි විවාලාහ. එසේත් නැතැයි කීය එසේ කල නවසියයෙක්ද අටසියයෙක්ද සසියයෙක්ද තුන්සියයෙක්ද දෙසියයෙක්දැයි විවාලාහ. එසේත් නැතැයි කීහ. එසේ කල සිය යක්ද අනුයෙක්ද අසුයෙක්ද සැත්තැවෙක්ද සැටෙක්ද පණසෙක්දැයි විවාරා දසකලදෙක්දැයි කීහ. එසේත් නැත ස්වාමීනි කීය. එසේ කල පස්කලදෙක්ද සතරකලදෙක්ද තුන්කලදෙක්ද දෙකලදෙක්ද කලදක්ද දසකෙක්ද පසකෙක්ද තුන්කෙක්ද අකෙක්දැයි විවාලාහ. එසේ නැත ස්වාමී නිතිය එසේ කල විසිවියටෙක්දැයි කීය, එසේත් නැත ස්වාමීනි කීය දසවියටෙක්දැයි කීහ. එසේත් නැත ස්වාමීනි කීහ. එසේ කල මදවෙක්දැයි කීහ. එසේත් නැත. ස්වාමීනි කීය එසේ කල සතරවියටෙක්දැයි කීහ. එසේය ස්වාමීනි කීයා, එවිට රජ්ජුරුවෝ කියන්නාහු රතුන් සතරවියටක් නිසා දූන් සඟව්වක් ආයේ වේද ඉදිරියෙන් සඟව්වක් ආයේ වේද ඉදිරියෙන් සඟව්වක් ගියමනාවේද මම තට රතුන් සතරවියටක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීහ. එවිට රජ්ජුරුවෝ කියන්නාහු මම රතුන් අටවියටක් දෙමි ඇරගෙන පළායවයි කීහ. එවිට කියන්නේ මේ රතුන් අටවියටක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීය එවිට රජ්ජුරුවෝ කියන්නාහු මම රතුන් සොළොස්වියටක් දෙමි කීහ. මම සොළොස්වියටක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීහ. එසේ කල රතුන් අකක්දෙමි කීහ. මේ රතුන් අකක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීය. එසේ විනම් රතුන් කලදක් දෙමි කීහ. මේ කලදක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීය. එසේ කල දෙකලදක් දෙමි කීය, මේ දෙකලදක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතර වියටක් ගණිමි කීහ. එසේ කල අටකලදක් දෙමි කීහ. මේ අටකලදක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතර වියටක් ගණිමි කීය. එසේ විනම් සොළොස් කලදක් දෙමි කීහ. මේ සොළොස් කලදක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතර වියටක් ගණිමි කීය. එසේ කල දෙතිස් කලදක් දෙමි කීහ. මේ දෙතිස් කලදක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතර වියටක් ගණිමි කීය, එසේවිනම් සැටසතර කලදක් දෙමි කීහ. ඒ සැට සතර කලදක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීය. එසේ කල රතුන් සියයක් දෙමි කීහ. ඒ රතුන් සියයක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීය. එසේකල රතුන් දෙසියයක් දෙමි කීහ. මේ රතුන් දෙසියක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීය එසේකල රතුන් සාරසියයක් දෙමි කීහ. මේ සාරසියයක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීය. එසේ කල රතුන් අටසියයක් දෙමි කීහ. මේ රතුන් සරවියටක් ගණිමි කීය. එසේ කල රතුන් අටසියයක් දෙමිකීහ. මේ රතුන් අටසියයක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතර වියටක් ගණිමි කීහ. එසේ කල රතුන් දාසක් දෙමි කීහ. මේ රතුන් දාසක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීය, එසේ කල රතුන් දෙදාසක් දෙමි කීහ. මේ රතුන් දෙදාසක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීය. එසේ කල රතුන් දෙදාසක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමිකීය. එසේ කල රතුන් සාරදහසක් දෙමි කීය. මේ රතුන් සාරදහසක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීය. එසේකල රතුන් අටදහසක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගණිමි කීය. එසේ කල රතුන් සොළොස් දහසක් දෙමි කීය, මේ රතුන් සොළොස්දහසක් ගණිමි මාගේ රතුන් දෙතිස්දසක් ගණිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගනිමි කීය. එසේකල රතුන් සුසැටදහසක් දෙමි කීහ, මේ රතුන් සුසැටදහසක් ගනිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගනිමි කීය. එසේකල රතුන් එකසිය විසිඅටදාසක් දෙමි කීහ. මේ රතුන් එකසිය විසිඅටදාසක් ගනිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගනිමි කීහ. එසේ කල රතුන් පන්ලක්ෂයක් දෙමි කීහ. මේ රතුන් පන්ලක්ෂයක් ගනිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගනිමි කීය එසේ කල රතුන් දසලක්ෂයක් දෙමි කීහ. ඒ රතුන් දසලක්ෂයක් ගනිමි මාගේ රතුන් සතර වියටක් ගනිමි කීය. එසේ කල රතුන් විසිලක්ෂයක් දෙමි කීහ. ඒ රතුන් විසිලක්ෂයක් ගනිමි මාගේ රතුන් සතර වියටක් ගනිමි. කීය එසේ විනම් රතුන් සතලිස් ලක්ෂයක් දෙමි කීහ. මේ රතුන් සතලිස් ලක්ෂයක් ගනිමි මාගේ රතුන් සතර වියටක් ගණිමි කීය. එසේ වී නම් රතුන් අනුලක්ෂයක් දෙමි කීහ. මේ රතුන් අනුලක්ෂයක් ගනිමි මාගේ රතුන් කෙල ගනිමි මාගේ රතුන් සතරවියටක් ගනිමි එසේ විනම් රාජ්‍යයෙන් කැබැල්ලක් දෙමි කීය. එවිට දොරටුපාලයාත් යහපතැයි ගිවිස්සේය. රජ්ජුරුවෝ ඔහු දැලිඅන්දම් තබ්බවා ඔහු ඉස් සෝධා නහවා සඵ අදවා රාජ්‍යය කණුගස්වා දුන්න. ඒ රාජ්‍යයත් තමාගේ රතුන් සතරවියටක් තුබු භාගය නොහැර ගත. එසේ හෙයින් අර්ධ මාස රජ්ජුරුවෝ යයි නම් තුබුහ. ඒතැන් පටන් උදය රජ්ජුරුවෝත් අධර්මාස රජ්ජුරුවෝ යයි නම් තුබුහ. එතැන් පටන් උදය රජ්ජුරුවෝත් අර්ධ මාස රජ්ජුරුවෝත් නොවෙනස්ව රාජ්‍යය කරන්නාහ. එක් දවසක් උයනට ගියාහ. උදය රජ්ජුරුවෝ අධර්මාස රජ්ජුරුවන්ගේ කලවයෙහි ඉස තබා වැදහෙව නිදාපුවාහ. අධර්මාස රජතෙම මොහු මරාපියා රාජ්‍යය මම ඇරගණිමි . රජ්ජුරුවන්ගේ ඉස කපාපියමි කඩුව අතට ගෙන සිතන්නාහු මා රතුන් සතරවියටක් පමණ වස්තු ඇති තැනැත්තහු මේසා මහත් රාජ්‍ය ශ්‍රීයක පිහිටුවූ තැනැත්තෝයයි කඩුව බිම තබා දෙවැනිවත් තුන්වෙනිවත් ක්ෂමා කල මැනවයි කීහ. එවිට උදය රජ්ජුරුවෝ කියන්නාහු යාඵමට කල වැරැ

දේශීය නැත. ඝෂමා කරන්නේ කිමිදියි කිහ. එවිට අර්ධමාස රජ්ජුරුවෝ තමන් කළ සැටිය කියා උදය රජ්ජුරුවන් ඝෂමා කරවූහ. උදය රජ්ජුරුවෝත් එසේ කළ රාජ්‍යය තොපම හැරගනුවයි කිය. අර්ධමාස රජ්ජුරුවෝත් තොපගේ රාජ්‍යයෙන් මට ප්‍රයෝජන නැතැයි රජ්ජුරුවන්ට රාජ්‍යය පාවාදී වනයට ගොස් ඝෂිප්‍රවෘත්තියාවෙන් පැවිදිවූහ. උදය රජ්ජුරුවෝත් අර්ධ රාත්‍රියෙහි ජේවස් රැක පමණකින් මේසා මහත් රාජ්‍ය ශ්‍රියක් ලදිමයි මාගේ යහළුව අර්ධමාස රජ්ජුරුවෝත් තපසට පලාගියාහ. මම ගිහිගෙයි සිටියෙමි ඇමවෙලේම ගාථා වක් කිය කියා ඉදිනාහ. බිසව් ගාථාවෙහි අභිප්‍රාය අහන්නා කැමැත්තාහ. ඒ රජ්ජුරුවන්ගේ හංගමාල නම් නාවිසයෙක් ඇත්තේය. රජ්ජුරුවෝ එක් දවසක් බිසවුන්ට කියන්නාහු ගගාමාලයා මාගේ ඇඟ ලොව්ලා දූලිකපන වෙලෙහි උඟ ඉල්ලූ යම් වරයක් දෙන්නට අභිප්‍රාය නාසයේ ලොම් උදුරණ වෙලෙහි ඉසකපන අභිප්‍රායයි කිහ. බිසව් නාවිසයා කැඳවා කියන්නාහු ගගා මාලය අද පටන් රජ්ජුරුවන් වහන්සේගේ දූලි කපන කල පළමු කොට නාසයේ ලොම් උදුරා පසුව දූලි කපා ඇඟලොස් බාවාචෑ විට රජ්ජුරුවෝ තොපට කොල තා කැමති වරයක් ගනැයි කියති. එවෙලෙහි ස්වාමිනි මට අනිකවරයකින් ප්‍රයෝජන නැත. නුඹ වහන්සේ කියන්නාවූ ගාථාවේ අර්ථ කිවමැනවැයි කියා කියවයි බිසව් උගන්වා ඇරිකල්හි නාවිසාත් එක් දවසක් රජ්ජුරුවන්ගේ දූලි බාන්ට ගොසින් ආදී කොට නාසයේ ලොම් උදුරන්නට වන. එවිට රජ්ජුරුවෝ කියන්නාහු මේ කිමෙක්දැයි ආදීකොට නාසයේ ලොම් උදුරන්නේයයි කිහ. නාවිසයාත් කියන්නේ නාසා කර්මාන්ත නම් අපූර්ව දත් දෙයක් කරන්නාහයි කියා ආදී කොටනාසයේ ලොම් හා පසුව දූලිය කපා ඇඟ ලේම්බැය, රජ්ජුරුවෝ සමාධිව තා කැමති වරයක් ගනැයි කිහ. ගගා මාලයා ස්වාමිනි මට සෙසු වරයකින් කම්නැත. නුඹ වහන්සේ ඇමවිට කිය කියා ඉදිනාවූ ගාථාවෙහි අර්ථ කිවමැන වැයි කිය. රජ්ජුරුවෝත් කුම්මාසපිණ්ඩ ජාතකයෙහි අර්ථ කිවකමෙන් ගාථා වෙහි අර්ථ කියන්නාහු අධිරාත්‍රියෙහි රැකි පෙනෙවස් ආනුභාවයෙන් මේ සා මහත් සම්පතක් ලදිම් මාගේ යාලුවූ අර්ධමාස රජ්ජුරුවෝත් තපසට ගියාහුය. මා ගිහිගෙයි සිටියෙමි මේ ගාථාවෙහි අර්ථයයි කිහ. ඒ ගංගාමාල නාවිසයා එපවත් අසා හිමාල වනයට ගොස් ඝෂි ප්‍රවෘත්තියාවෙන් පැවිදිව විදර්ශනා වඩා සකලක්ලේශයන් නසා පසේ බුදුවූ සේක. පසේ බුදුව බරණැස් නුවර උයනට ආවාහ. රජ්ජුරුවෝත් ගගාමාලනම් පසේ බුදුන් වහන්සේ උයනට වැඩිසේකැයි අසා මහා සේනාව හා සමග උයනට ගියාහ. රජ්ජුරුවන්ගේ මැනියෝත් උයනට ගියාහ. ගංගාමාල නම් පසේ බුදුන් වහන්සේ බුන්මදන්තයෙහි සැපසේ උනුදැයි විචාරා වදාළ සේක. රජ්ජුරුවන්ගේ මැනියෝ ඇයි ගගාමාලය තොපි පසේ බුදුව ගියයි ජාතිය පලාගියේද මාගේ දරුවන්ට බුන්මදන්තයයි කියන්නේ තෝ තාගේ විවර නොදනිදැයි බිසව් කියාකිහ. රජ්ජුරුවෝ එලෙස නොකිව මැනව මැනියන් වහන්ස උන් වහන්සේ සියලු කෙලෙසුන් නසා පසේ බුදුවගිය සේක. උන්වහන්සේට ජාතියෙන් කම්කිමිදැයි මැනියන් අස්වැසූහ. සේනාවත් එලෙස දොඩන්ට වන්හ. රජ්ජුරුවෝ සේනාවත් අස්වසා තුමු පසේ බුදුන් වහන්සේට වැඳ වැතිරගියාහ. රජ්ජුරුවන් ඇතුලුවූ සියල්ලන්ම පසේ බුදුන් වැඳ එකත්පස්ව සිටියාහ. එවිට රජ්ජුරුවෝත් ස්වාමිනි මාගේ මැනියන් වහන්සේත් නුවර වාසිනුත් නොදන කී දෝෂයට ඝෂමා කළ මැනවැයි ඝෂමා කරවාගත්හ. රජ්ජුරුවෝත් පසේ බුදුන් වහන්සේත් රජ්ජුරුවන්ට අවවාද කියා නන්දමූලක පබ්භාරයට වැඩිසේකැයි වදාරා මේ ගංගා මාල ජාතකය නිමවා වදාළ සේක. එසමයෙහි උදය රජ්ජුරුවෝ නම් බුදුවූ මම්මයයි වදාළ සේක.